

Odůvodnění

Podkladem pro vydání tohoto příkazu je spisový materiál shromážděný na základě podnětu doručeného Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) dne 16. září 2019 a podkladů opatřených správním orgánem prvního stupně v rámci řízení vedeného pod sp. zn. UOOU-01147/20.

Z doručeného podnětu vyplývá, že obviněná, příspěvková organizace [REDAKCE] pro zajištění evidence docházky svých zaměstnanců vyžaduje otisk jejich prstu. Sdělením Úřadu čj. UOOU-03987/19-3 ze dne 14. října 2019 byla obviněná upozorněna na možné porušení povinností při zpracování osobních údajů. Jelikož obviněná na uvedené upozornění nijak nereagovala, požádal ji Úřad v rámci úkonů před zahájením kontroly podle § 3 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), dne 4. února 2020 o vyjádření.

Obviněná zaslala své vyjádření doručené Úřadu dne 13. února 2020 a v něm sdělila, že má 20 zaměstnanců, kteří pro evidenci docházky používají čip a 8 zaměstnanců používajících otisk prstů, a dále přiložila dokumenty Směrnice příspěvkové organizace upravující nakládání s osobními údaji, Souhlas se zpracováním osobních údajů předkládaný zaměstnancům, Vyjádření dodavatele SW ke zpracování údajů a Evidence zaměstnanců využívajících elektronický docházkový systém. Z dokumentu Souhlas se zpracováním osobních údajů předkládaný zaměstnancům vyplývá, že je souhlas se zpracováním biometrického údaje (otisku prstu) pouze součástí běžného souhlasu se zpracováním osobních údajů, ačkoliv sama obviněná v čl. 8 Směrnice ředitele č. 36/2018 „Nakládání s osobními údaji“, kterou vydala a Úřadu předložila, je pod bodem 3) písm. d) správně uvedeno, že „pro zpracování zvláštních kategorií osobních údajů (biometrické údaje, fotografie, audio, video, zdravotní stav, sociální postavení a další) je nutné vždy udělit samostatný souhlas oddělený od ostatních souhlasů, sdělení a informací (platí v případech, že není jiné oprávnění pro nakládání s osobními údaji)“. Souhlas v souladu s tímto ustanovením však obviněná nedoložila.

Obviněná ke zpracování uvedené kategorie osobních údajů dále ještě předložila Zpracovatelskou smlouvu (nedatováno) uzavřenou se zpracovatelem, společností [REDAKCE]. V uvedené smlouvě se pouze uvádí, že se zpracovává snímek otisku prstu v podobě, ze které nelze otisk obnovit, bližší specifikace úpravy otisku prstu chybí.

K předmětu řízení lze konstatovat, že dle čl. 4 bodu 1 nařízení (EU) 2016/679 se osobním údajem rozumí veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby. Otisk prstu zaměstnanců obviněné je osobním údajem ve smyslu čl. 4 bod 1 nařízení (EU) 2016/679, neboť se jedná o informaci o identifikovaných osobách.

Dle čl. 4 bodu 14 nařízení (EU) 2016/679 se biometrickými údaji rozumí osobní údaje vyplývající z konkrétního technického zpracování týkající se fyzických či fyziologických znaků chování fyzické osoby, které umožňuje nebo potvrzuje jedinečnou identifikaci. Otisk prstu, kdy prostřednictvím elektronického zařízení dochází k zachycení a následnému uchování jeho jednotlivých znaků, je biometrickým údajem ve smyslu čl. 4 odst. 13 nařízení (EU) 2016/679.

Podle čl. 4 bodu 2 nařízení (EU) 2016/679 se zpracováním rozumí jakákoliv operace nebo soubor operací, které jsou prováděny s osobními údaji nebo soubory osobních údajů pomocí či bez pomoci automatizovaných postupů, jako je shromáždění, zaznamenání, uspořádání, strukturování, uložení, přizpůsobení nebo pozměnění, vyhledávání, nahlédnutí, použití, zpřístupnění přenosem, šíření nebo jakékoliv jiné zpřístupnění, seřazení či zkombinování, omezení, výmaz nebo zničení. Obviněná na základě povinností vyplývajících jí z právních předpisů osobní údaje svých zaměstnanců shromažďuje, ukládá a příp. dále používá, předává a likviduje, tedy naplňuje definici zpracování osobních údajů dle nařízení (EU) 2016/679, a to i ve vztahu k otisku prstu, neboť dochází nejméně k jejich shromažďování a ukládání, popř. výmazu, to vše za účelem jejich použití.

Dle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679 se správcem rozumí fyzická nebo právnická osoba, orgán veřejné moci, agentura nebo jiný subjekt, který sám nebo společně s jinými určuje účely a prostředky zpracování osobních údajů; jsou-li účely a prostředky tohoto zpracování určeny právem Unie či členského státu, může toto právo určit dotčeného správce nebo zvláštní kritéria pro jeho určení. Dle těchto kritérií je obviněná v postavení správce osobních údajů svých zaměstnanců, protože určila účel (evidence docházky zaměstnanců) a prostředky předmětného zpracování osobních údajů (snímek otisku prstu).

Zpracování osobních údajů musí být vždy v souladu se základními zásadami, které jsou zakotveny v čl. 5 nařízení (EU) 2016/679. Tyto zásady představují základní pravidla, od nichž se odvíjejí všechny procesy zpracování, a zároveň jsou též nejdůležitějšími principy, které správci určují, jak má s osobními údaji nakládat.

Správní orgán konstatuje, že správce osobních údajů je povinen dodržet veškeré relevantní povinnosti stanovené tímto nařízením pro zpracování osobních údajů. Jedna z těchto povinností je vyjádřena v zásadě zákonnosti stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, podle které musí být osobní údaje zpracovávány ve vztahu k subjektu údajů korektně a zákonným a transparentním způsobem. Na tuto zásadu pak navazuje čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého je zpracování zákonné, pouze pokud je splněna nejméně jedna z podmínek stanovených v písm. a) až f) tohoto ustanovení, a pouze v odpovídajícím rozsahu. Vzhledem k tomu, že správce zpracovává mj. i biometrické údaje (otisk prstu), je potřeba brát v potaz i čl. 9 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, který zakazuje zpracování biometrických údajů. V čl. 9 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 jsou stanoveny z tohoto zákazu výjimky. V případě specifikovaném ve výroku I. tohoto příkazu by bylo zpracování možné jen na základě právního titulu dle čl. 9 odst. 2 písm. a) nařízení (EU) 2016/679, tedy pokud subjekt údajů udělil výslovný souhlas se zpracováním těchto osobních údajů. Vzhledem k tomu, že obviněná tuto podmínku nenaplnila, tj. nedisponuje výslovným souhlasem, tedy souhlasem uděleným výlučně pro zpracování otisku prstu, porušila u osob, které si za způsob evidence docházky zvolily otisk prstu, i povinnost zákonného zpracování podle čl. 6 nařízení (EU) 2016/679. Současně správní orgán považuje zpracování biometrických údajů za zbytečné, když u většiny zaměstnanců postačovalo obviněné k evidenci docházky použití čipu.

Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb. je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Podle čl. 83 odst. 2 nařízení (EU) 2016/679 se při rozhodování o uložení sankce a její výši přihlédne zejména k povaze, závažnosti a délce trvání porušení, k povaze, rozsahu a účelu

dotčeného zpracování, k počtu dotčených subjektů údajů a míře škody, která jim byla způsobena, a k dalším okolnostem porušení stanoveným v tomto článku.

Při stanovení sankce tak správní orgán přihlédl, jako k okolnosti zvyšující závažnost jednání, zejména k tomu, že jednáním obviněné byla porušena základní zásada, která představuje základní principy, na jejichž řádném dodržování spočívá každé zpracování osobních údajů. Další přitěžující okolností, kterou vzal správní orgán v potaz při stanovení výše sankce byla i ta skutečnost, že byla zpracovávána zvláštní kategorie osobních údajů, která požívá větší ochrany. Počet dotčených subjektů (8 z celkových 28) nevyhodnotil správní orgán ani jako polehčující ani jako přitěžující okolnost, protože vzhledem k celkovému počtu zaměstnanců nelze hovořit o zanedbatelném množství (skoro jedna třetina z celkového počtu zaměstnanců), na druhou stranu z obecného pohledu tento počet není nijak vysoký. Po souhrnném zhodnocení všech okolností byla pokuta uložena při samé dolní hranici sazby, kterou nařízení (EU) 2016/679 stanoví a která, jak je výše uvedeno, činí 20 000 000 eur.

Správní orgán považuje ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu skutkové zjištění za dostatečné a na základě výše uvedeného považuje za prokázané, že účastník řízení porušil svým jednáním povinnost stanovenou v čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 679/2016, tedy povinnost zpracovávat osobní údaje pouze na základě některého právního důvodu upraveného v písm. a) až f) tohoto ustanovení, a proto rozhodl podle 150 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 90 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. ve věci příkazem.

Poučení: V souladu s § 150 odst. 3 správního řádu lze u Úřadu proti tomuto příkazu podat ve lhůtě 8 dnů ode dne jeho doručení odpor, kterým se příkaz ruší a řízení pokračuje.

Příkaz je doručen dnem převzetí stejnopisu, nejpozději ale desátým dnem od jeho uložení na poště. V případě doručení do datové schránky je dnem doručení okamžik přihlášení oprávněné osoby do datové schránky, nejpozději ale desátý den ode dne dodání příkazu do datové schránky.

Praha, 5. března 2020

Ing. Zdeňka Filová
oddělení podpory
(podepsáno elektronicky)